

ARON bvba
Archeologisch Projectbureau

RAPPORT 981

Archeologienota Genk, Slingerweg

Fase 1: Uitbreiding van een fabriek

Deel 2: Programma van maatregelen

Sebastiaan Augustin, Willem Vanaenrode,
Inge Van De Staey & Petra Driesen
Februari 2021

DEEL 2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

De voorliggende archeologienota werd uitgevoerd naar aanleiding van de uitbreiding van een fabriek tussen de Slingerweg en de Henri Fordlaan te Genk (prov. Limburg)

Tot op heden kon een vooronderzoek in de vorm van een bureauonderzoek (2019L125), een landschappelijk booronderzoek (2019L133), een verkennend archeologisch booronderzoek (2021A401) en een proefsleuvenonderzoek (2021B17) worden uitgevoerd.

Het bureauonderzoek en het landschappelijk bodemonderzoek werden uitgevoerd over het volledige terrein (5,5 ha), kadastraal gekend als Genk: 4de afdeling, sectie E, Percelen 724A14 en 724G16. Het verkennend archeologisch booronderzoek en het proefsleuvenonderzoek werd uitgevoerd in de meest zuidelijke zone van het terrein (ca. 3 ha).

Het bureauonderzoek toonde aan dat het projectgebied een hoog potentieel bezit voor prehistorische artefactensites. Daarnaast bezat het een matig tot laag potentieel voor (proto-)historische vindplaatsen. Een vervolgonderzoek in de vorm van een landschappelijk bodemonderzoek, optioneel gevolgd door onderzoeken naar prehistorie en een proefsleuvenonderzoek werden daarom nodig geacht.

Bij landschappelijke bodemonderzoek werden 62 boringen geplaatst. Op basis hiervan konden zones worden afgebakend waar de kans op bewaring van een eventueel aanwezige intacte prehistorische artefactensites zones groot is, waardoor een vervolgonderzoek naar prehistorische artefactensites is aangewezen. De aanwezigheid van resten van (proto-)historische sites kan nergens op het terrein uitgesloten worden. Ook diepere bodemsporen kunnen zo, ondanks het ontbreken van gave tot matig gave bodemprofielontwikkeling, bewaard gebleven zijn.

Aangezien in eerste instantie slechts een gedeelte van het projectgebied zal ontwikkeld worden (ca. 3 ha in het zuiden), worden beide vervolgonderzoeken enkel in deze zone uitgevoerd.

Het verkennend archeologisch booronderzoek werd uitgevoerd in een afgebakende zone (ca. 1,38 ha) waarbij 133 megaboringen werden gezet. Tijdens het verkennend archeologisch booronderzoek werden geen lithische artefacten aangetroffen. Aangezien er geen vondsten werden gedaan tijdens het verkennend archeologisch booronderzoek, zijn verdere onderzoeken naar prehistorie niet aangewezen.

Het proefsleuvenonderzoek werd eveneens enkel uitgevoerd in de zuidelijke zone van het terrein (ca. 3 ha). Het terrein werd onderzocht door 12 N-Z georiënteerde proefsleuven en drie kijkvensters. Op basis hiervan kan een gemotiveerd advies gegeven worden aangaande het al dan niet uitvoeren van verder archeologisch onderzoek.

1.2 Duiding en waardering van de archeologie in het projectgebied

De beschikbare bronnen uit het bureauonderzoek tonen dat het onderzoeksterrein gedurende de 18de-, 19de- en grootste gedeelte van de 20ste eeuw onbebouwd was en als heide in gebruik was. De omgeving rondom wordt gekenmerkt door meerdere moerassige gebieden langs de aanwezige beken, dan wel de aanwezigheid van verschillende vennen.

Gezien het terrein topografisch in een gunstige positie lag – binnen de gradiëntzone en in de onmiddellijke nabijheid van water – in combinatie met de op de bodemkaart aangeduide podsolbodem, werd het archeologisch potentieel als hoog ingeschat voor het aantreffen van prehistorische artefactensites. Het potentieel op het aantreffen van (proto-)historische vindplaatsen werd op basis van het bureauonderzoek als matig beschouwd

voor archeologische waarden daterend uit de metaaltijden en de Romeinse periode, en als laag voor alle andere perioden.

Het landschappelijke bodemonderzoek toonde aan dat verspreid over het noordelijke, centrale, zuidoostelijke en uiterst zuidwestelijke terreingedeelte, een gaaf (A-E-B-C) tot matig gaaf (A-B-C) bewaarde bodemprofielontwikkeling voor komt. Dit maakt dat de kans op bewaring van een eventueel aanwezige intacte prehistorische artefactensites in deze zones groot is.

Het verkennend archeologisch booronderzoek bracht geen lithische artefacten aan het licht die wijzen op de aanwezigheid van een steentijd artefactensite.

Het proefsleuvenonderzoek leverden geen sporen en geen vondsten op. Het ontbreken van sporen en vondsten wijst op de afwezigheid van een archeologische (waardevolle) site. Het potentieel op kenniswinst werd tijdens het uitgevoerde onderzoek reeds gerealiseerd

1.3 Impact van de geplande bodemingrepen

Op basis van de omschrijving van de geplande bodemingrepen in *Deel 1: Verslag van de resultaten, 1. Beschrijvend gedeelte, 1.4 Beschrijving van de geplande bodemingrepen* kan de impact van deze bodemingrepen op het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed bepaald worden.

De initiatiefnemer plant op een gebied, gelegen in het tussengebied van de Henry Fordlaan (ten westen) en de Slingerweg (ten oosten) te Genk (provincie Limburg), de uitbreiding van een fabriek. Dit project zal gefaseerd worden uitgevoerd. De eerste fase van deze herinrichting vindt plaats in de meest zuidelijke zone (ca. 3 ha). In deze zone worden hiervoor meerdere bomen en struiken geroid.⁴⁹ In dezelfde zone zal vervolgens een nieuwbouw worden opgetrokken die naast de uitbreiding van een bedrijfshal ook de inrichting van verhardingen voor buitenopslag, een groenbuffer en de aanleg van een brandweg rondom de nieuwe uitbreiding evenals in westelijke richting naar de Henry Fordlaan omvat.

Aangezien op het onderzoeksterrein geen waardevolle archeologische vindplaats is aangetroffen, heeft de geplande ruimtelijke ontwikkeling geen impact hierop.

1.4 Bepaling van maatregelen

Er werd geen (waardevolle) archeologische vindplaats aangetroffen. De maximale kenniswinst werd gerealiseerd tijdens de vooronderzoeken. Bijkomend archeologisch onderzoek wordt daardoor niet nodig geacht. Er moeten daarom geen maatregelen getroffen worden en er werd bijgevolg geen Programma van Maatregelen opgemaakt.

Dat er geen verder archeologisch onderzoek nodig is, neemt niet weg dat de aannemer/uitvoerder van de werken gehouden blijft aan de meldingsplicht van archeologische vondsten moesten deze toch worden aangetroffen. De context zit vervat in artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. De vinder is verplicht om de vondst binnen de drie dagen te melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed en beschermt de vondst en haar vindplaats tot tien dagen na het vinden.

Wel dient opgemerkt worden dat voorliggende archeologienota geen uitspraak doet over het noordelijke perceel 724A14 (Genk, afd. 4, Sectie E), waarvoor enkel een bureauonderzoek en landschappelijk bodemonderzoek werd uitgevoerd. Bij de ontwikkeling hiervan dient een nieuwe archeologienota opgesteld te worden, waarin de impact van de geplande ontwikkeling op het potentieel aanwezige archeologische bodemarchief opnieuw bepaald moet worden. Er zal daarna een bijpassend Programma van Maatregelen opgemaakt worden, dat in het kader van de ontwikkeling moet worden uitgevoerd.

⁴⁹ Hiervoor werd een afzonderlijke kapvergunning bekomen. De bomen werden hierbij niet ontworteld.

BIBLIOGRAFIE

AUGUSTIN S., DRIESEN P., VAN DE STAey I., VANAENRODE W. & WESEMAEL E. (2018) *Nota Genk, Eikelaarstraat 28. Aanleg van een stockageplaats voor auto's. (ARON-Rapport 496)*, Tongeren.

<https://id.erfgoed.net/archeologie/notas/6458>

BAEYENS L. (1974) *Bodemkaart van België. Verklarende tekst bij het kaartblad Genk 78W.*

BEERTEN K. (2005) *Toelichting bij de Quartair geologische kaart. Kaartblad 26 Rekem, Leuven.*

CGP: Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 4.0.

CLAESEN J. ea. (2017) *Archeologienota met ingreep in de bodem. Bilzen - Pacla (Kieleberg) (ongepubliceerde archeologienota Archebo-rapport 2017F171)*, Kortenaken.

CLAESEN J. ea. (2019) *Nota Bilzen, Kieleberg.* <https://id.erfgoed.net/dossiers/691>

DEEBEN J. & RENSINK E. (2005), Het Laat-Paleolithicum in Zuid-Nederland, In: Deeben et al. (eds.), *De Steentijd van Nederland, Archeologie 11/12*, 171-199.

DE GEYTER G. (2001) *Toelichting bij de geologische kaart van België. Kaartblad 26 Rekem, Brussel.*

DE CLERCQ W., BASTIAENS W., DEFORCE K., DESENDER K., ERVYNCK A., GELORINI V., HANeca K., LANGOHR R. EN VAN PETEGEM A. (2001) *Waarderend en preventief archeologisch onderzoek op de Axxes-locatie te Merelbeke (prov. Oost-Vlaanderen): een grafheuvel uit de Bronstijd en een nederzetting uit de Romeinse periode, Archeologie in Vlaanderen VIII*, 123 – 164.

DEEBEN J. & RENSINK E. (2005), Het Laat-Paleolithicum in Zuid-Nederland, In: Deeben et al. (eds.), *De Steentijd van Nederland, Archeologie 11/12*, 171-199.

DE WINTER N. (2008) *Prospectie met ingreep in de bodem op het industrieterrein Genk-Zuid (Beverst-Bilzen), onuitgegeven rapport*, Heijmans Infra NV.

FREDERICKX, E. & S. GOUWY (1996) *Toelichting bij de Quartairgeologische kaart, kaartblad 25: Hasselt, Leuven.*

HANeca, K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S. EN ERVYNCK A. (2016) *Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie. (Onderzoeksrapport 48, OE)*, Brussel.

HAZEN P.L.M. & HUIZER J. (2017) *Genk, Geleenlaan. Een nota van het uitgesteld traject (proefsleuvenonderzoek)*, Brugge. <https://id.erfgoed.net/archeologie/notas/1603>

STEEGMANS J. & P. DRIESEN (2014) *Prospectie met ingreep in de bodem aan de Kanaaloever te Genk, Aron-rapport 197.*

TOL A.J., VERHAGEN J.W.H.P. & VERBRUGGEN M. (2012) *Leidraad inventariserend veldonderzoek. Deel: karterend booronderzoek versie 2.0.*

VAN DE STAey I., HIMPE T. & DRIESEN P. (2017) *Archeologienota Genk, Henry Fordlaan-Ewalssite. Sloop van het bestaande fabrieksgebouw en de aanpalende verhardingen (ARON-Rapport 443)*, Tongeren. <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/4057>

VAN RANST E. EN SYS C. (2000) *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen*, Gent.

VERHAGEN, J.W.H.P., RENSINK E. & CROMBÉ PH. (2011) Optimale strategieën voor het opsporen van Steentijdvindplaatsen met behulp van booronderzoek. Een statistisch perspectief (*Rapportage Archeologische Monumentenzorg* 197).

VERHOEVEN M., ELLENKAMP G.R. & KEIJERS D.M.G. (2010) Een archeologische verwachtings –en beleidsadvieskaart voor de gemeente Echt-Susteren. Deelrapport II: Landschap en archeologie, *RAAP-rapport* 1951, 87 en 101.

Websites:

cartoweb.be

dov.vlaanderen.be

klip.vlaanderen.be

<http://cai.onroenderfgoed.be>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1024695¶m=inhoud&ref=search>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1023317¶m=inhoud&ref=search>

<https://geo.onroenderfgoed.be/>

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/thesaurus>

https://www.onroenderfgoed.be/assets/files/content/images/Code_van_Goede_Praktijk.pdf

https://www.onroenderfgoed.be/assets/files/projects/downloads/Begrippenlijst_feb2013.pdf

https://www.onroenderfgoed.be/assets/files/news/downloads/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf

www.cartesius.be

www.geopunt.be

www.ngi.be

www.onroenderfgoed.be/assets/files/content/downloads/140915_LV_RWO_Brochure_regelgeving.pdf

